

ENERGIEFONDS OVERIJSEL IN SEPTEMBER OPEN

De provincie hoopt in september het Energiefonds van 250 miljoen euro te openen. Dan moet de fondsbeheerder zijn aangesteld om investeringsvoorstellen te beoordelen of ze in aanmerking komen voor financiering. Arnout Potze van de provincie Overijssel kwam op 23 mei tijdens een bijzondere BEON deelnemersvergadering uitleggen wat de stand van zaken is. Hij wilde ook met de sector van gedachten wisselen hoe het fonds ervoor kan zorgen dat er meer bio-energie geproduceerd wordt in de provincie. Het fonds kan veel doen, maar niet alles. Voorstellen moeten financieel rendabel zijn en slechts een deel van het benodigde kapitaal kan van het fonds komen. Rentevoordelen zullen beperkt blijven tot enkele procentpunten. Maar die kunnen net het verschil maken. Het moet verder om stevige projectvoorstellen gaan van minstens een paar miljoen, anders loont het niet. Frans Feil (BEON) liet zien dat BEON deelnemers sinds de aankondiging van het fonds vorig jaar niet stil hebben gezeten. Er zijn al veel initiatieven in ontwikkeling en er wordt druk gewerkt aan het bundelen van projecten tot portfolio's. Op het gebied van kleine houtkachels, vloeibare bio-brandstoffen en vergisting. Initiatiefnemers met kleine projecten kunnen aansluiten bij een van de BEON portfolio's en kunnen zich melden bij de cluster coördinator. Arnout Potze benadrukte het belang van bio-energie voor de provincie en hoopt veel goede voorstellen te zien.

EENDENKROOS LEVERT NUTTIGE TOEPASSING DIGESTAAT VERGISTERS

Bij de vergistingsinstallatie van Groot Zevert in de Achterhoek is Arjan Prinsen al een tijdje druk in de weer met eendenkroos. Digestaat blijkt een prachtige voedingsbodem voor dit eiwitrijke gewas. Samen met CC Advies, veevoederfabrikant Forfarmers en Theo Bijman doet hij proeven en de

resultaten zijn zo veelbelovend dat het consortium is uitgenodigd om op 25 juni in de Ridderzaal voor koninklijk gezelschap over het project te mogen vertellen. Het wordt gezien als een van de tien meest aansprekende innovaties in Nederland. Een opbrengst van 27 ton droge stof per ha per jaar zou mogelijk moeten zijn. Dat is drie keer hoger dan gras en twee keer hoger dan maïs! Dankzij het hoge eiwitgehalte zou eendenkroos een prachtige basis kunnen zijn voor veevoer. Hiermee sla je twee vliegen in een klap: meer veevoer van eigen bodem en lagere kosten voor de verwerking van digestaat. Dat laatste is een steun in de rug voor de vergisters in hun concurrentieslag met andere (duurzame) energiemogelijkheden.

HOE VERLEID JE EEN BOSEIGENAAR?

Financiers willen comfort. Zij ondersteunen doorgaans alleen projecten met houtketels als er goede en langjarige afspraken bestaan over houtlevering. Landeigenaren aarzelen om met de eerste de beste in zee te gaan en willen flexibel blijven. Er zijn maar weinig die zich voor lange tijd willen vastleggen. Dit werkt belemmerend op de groei van het aantal houtketels wat weer een effect heeft op de lokale afzetmogelijkheden van houtsnippers. Een kip en ei probleem, zo lijkt het. Reden genoeg voor bio-energiepartijen in Oost Nederland om op 7 mei om de kasteeltafel te gaan zitten met twee belangrijke associaties van bouseigenaren: het Overijssels Particulier Grondbezit en de Bosgroep NO Nederland. Houtprijzen stijgen en er bestaat een prachtig provinciaal en gemeentelijk systeem voor ondersteuning van landschapsonderhoud. Volop kansen. Kosten blijven echter stevig van houtwinning en alom bewustzijn van de nieuwe mogelijkheden voor inzet van de houtsnippers bestaat nog niet. Deze punten blijven van belang en zullen in een vervolg door de gezamenlijke partijen worden opgepakt. Er blijft nog genoeg werk aan de winkel. Ook de provincie Overijssel wil een stevige duw geven om de levering van biomassa uit natuurgebieden door haar recente

lancering van haar bio-energie Natuur en Landschap programma. De provincie Gelderland gaf al eerder vaart met haar Op Eigen Hout programma.

BYOSIS TOEGETREDEN TOT BIOENERGIE-CLUSTER OOST-NEDERLAND

De firma Byosis is toegetreden als nieuwe clusterdeelnemer. Byosis is een startend bedrijf dat zich richt op de verbetering van het functioneren van vergisters. Byosis is gevestigd in Oldenzaal en heeft vier medewerkers. Byosis neemt deel in het Groen Gas Interreg project. De systemen van Byosis zijn zo opgezet dat ze in te passen zijn bij bestaande vergistingsinstallaties. Het ByoLogic-systeem versnelt en verbetert het biogas proces. Het ByoSense-systeem zorgt voor een betere biogasproductie en voor terugwinning van mineralen uit digestaat. Met het ByoBasic-systeem kan vóór de vergister het rijkere deel van de voeding omgezet worden in eiwitrijk veevoer en ethanol.

VEELBELOVENDE RESULTATEN EUREGIO SAMEN-WERKINGSPROGRAMMA BIO-RES

Ter afsluiting van het BIO-RES programma wordt op 24 september 2012 een bijeenkomst georganiseerd in het Van der Valk hotel in Hengelo. Hierbij zullen de resultaten van het programma worden gepresenteerd. Ook zal dan aandacht worden geschonken aan het nieuwe Groen Gas programma dat onlangs is goedgekeurd.

De partijen binnen BIO-RES zijn zo enthousiast over de samenwerking dat ze nu al besloten hebben om deze na het project voort te zetten. Ze hebben daartoe op 7 mei een vereniging opgericht die ten doel heeft om contacten en kennis over de NL-D grens uit te wisselen op het gebied van bio-energie. BEON is een van de mede-oprichters van de nieuwe vereniging en hoopt daarmee een impuls te geven aan de Nederlands-Duitse samenwerking.

DUURZAME WARMTE INDUSTRIETERREIN RIJSSEN

BTG presenteert binnenkort de resultaten van haar studie die ze samen met Explorius en het Waterschap heeft gemaakt voor het verduurzamen van het industrieterrein Molendijk Noord in Rijssen. Dit industrieterrein wordt anders ingericht en biedt goede mogelijkheden voor duurzame ontwikkeling. Restwarmte is aanwezig bij de waterzuivering van het Waterschap en zou in de toekomst beschikbaar komen bij de grote afvalvergasser die vlakbij is

gepland. Ook WKO kan bijdragen, en de timmerfabriek - vooral als deze geïsoleerd gaat worden en minder warmte zelf nodig heeft van haar mooie KARA houtketel. Een groot aantal opties zijn uitgerekend. Warmtenetten blijven echter duur en de beschikbare warmte is van zeer uiteenlopende kwaliteit, zo bleek tijdens de projectbesprekingen. Maar er zijn wel een aantal aanbevelingen voor stapsgewijze investeringen die rendabel zijn. Binnenkort meer daarover tijdens een BEON lunch presentatie. Het onderzoek kwam mede tot stand door financiering van de provincie Overijssel.

VEEL INSCHRIJVINGEN IN TWEDE FASE SDE+ 2012

Ook in de tweede fase van de SDE+ 2012 zijn weer veel aanvragen binnengekomen. Opvallend is dat ongeveer 700 projecten een aanvraag hebben ingediend, goed voor bijna 4 miljard euro. In de tweede fase zijn voornamelijk aanvragen binnengekomen voor windenergie op land, thermische conversie van biomassa en mest covergistingsinstallaties. Spannende weken breken nu ook aan voor de aanvragers in de eerste fase, in juni krijgen zij te horen of al dan niet SDE+ is toegekend. De meest recente status van de SDE+ is te vinden op de website van AgentschapNL: <http://tinyurl.com/nieuwssde>.

CONCEPT BASISBEDRAGEN SDE+ 2013 BESCHIKBAAR

De tweede fase van de SDE+ 2012 is nog maar net open, maar het eerste conceptadvies voor de basisbedragen in de SDE+ 2013 is alweer gepubliceerd. Ook dit jaar heeft ECN / KEMA aan de hand van de laatste stand van de techniek en de marktsituatie weer de basisbedragen bepaald. Op het eerste oog zijn er weinig grote wijzigingen en zijn geen nieuwe categorieën toegevoegd. Marktpartijen worden uitdrukkelijk verzocht om te reageren op de ECN/KEMA cijfers. De deadline is 15 juni 2012. Download het gehele conceptadvies van de website van ECN: <http://www.ecn.nl/docs/library/report/2012/e12017.pdf>.

EINDVERBRUIK BIO-ENERGIE GROEIT SLECHTS LICHT IN 2011

Het finale eindverbruik van bio-energie is in 2011 slechts licht gegroeid. De groei bedroeg 0,2 PJ waarmee het totale finale eindgebruik van bio-energie uitkwam op 64,4 PJ (tegen 64,2 PJ in 2010). Hiermee levert bio-energie nu ongeveer driekwart

van de in Nederland geproduceerde hernieuwbare energie. Dit blijkt uit het recentelijk door AgentschapNL gepubliceerde statusdocument bio-energie 2011. Het document geeft daarnaast een toelichting op deze groei per bio-energietechnologie en bevat een lijst met in 2011 gerealiseerde installaties. Download het gehele statusdocument van de website:

<http://tinyurl.com/statusdocument2011>.

BIO-ENERGIE BIELEVELD FAILLIET

Henk Nijman laat weten dat zijn werkmaatschappij Bieleveld Bio-energie failliet is. "De oorzaak is", zo schrijft hij, "dat de bio-vergisting markt momenteel bijzonder slecht is en dat meerdere van onze installaties niet of minimaal produceren. Verder is de stroomprijs laag, onderhoud erg hoog, inkoop van co producten hoog, subsidie beleid niet consistent, krijgen nieuwe installaties meer subsidie dan oude en zijn vergunningen een uitdaging. Bijna alle kritische succesfactoren staan fout en dat heeft Bieleveld niet kunnen overleven. Er zijn nog wel andere activiteiten van ons actief dus we verdwijnen niet helemaal maar het moet principieel anders." Bieleveld heeft een tweetal grote installaties in Overijssel en was bezig met nieuwe projecten in Gelderland. Bieleveld was een gedreven pionier op bio-energiegebied en zijn faillissement werpt een donkere schaduw op de sector.

GEEN VERGUNNINGEN MEER VOOR BIO-ENERGIE PROJECTEN IN 2013

Voor veel schone bio-energieprojecten geen vergunningen meer in 2013. Dat scheelt straks enorm in tijd en moeite. Alles wat onder het Besluit Emissie eisen middelgrote stookinstallaties viel, komt binnenkort onder het activiteitenbesluit. Infomil kwam met deze prachtige boodschap op vrijdag 1 juni op de Business Meeting van Platform Bio-energie in Rotterdam. Binnenkort meer hierover.

SPECIALE VERGISTERS HEBBEN DE TOEKOMST

Hoe vergist je moeilijk biomateriaal? Tegen lage kosten en hoog rendement? Dat wordt het thema van de BEON workshop van 20 juni 2012. Aan de orde komen onder meer de gras en mest combivergister van HoSt bij Twence. Aanvang 16.00 u, bij Cogas, Almelo.

AGENDA

- **13 juni**, excursie bio-wkk naar Dortmund over opslag warmte van bio-energie en andere duurzame energiebronnen. Zie www.biowkk.nl
- **15 juni**, deadline commentaar basisbedragen ECN/KEMA
- **20 juni**, Almelo, BEON workshop over speciale vergisters (open voor alle belangstellenden)
- **21 juni**, Apeldoorn, seminar Groen Gas. Meer informatie en opgeven bij <http://www.kiwagastechnology.com/gastecnology/news.aspx?id=21222&yearid=2012>
- **26 juni**, Enschede, Clean Tech Café 'Verduurzaming Bouw'. Meer informatie en opgeven via: <http://tinyurl.com/cleantechcafe>
- **1 november**, Zwolle. Bio-energiedag Oost-Nederland.

CONTACT

Frans Feil

Coördinator Bio-energiecluster Oost-Nederland

coordinator@bioenergieclusterootnederland.nl

T: 053 – 486 1195

M: 06 – 51121817